

Nový projekt Geoparku Ralsko: Jablka vzpomínek

S novou aktivitou a vsutku jedinečnou a limitovanou nabídkou přichází Geopark Ralsko. V rámci projektu „Záchrana starých a regionálních odrůd v Geoparku Ralsko“ a ve spolupráci s pomologem zmapoval a popsal stovku jabloní na území geoparku, tichých svědků dob dávno minulých. Deset vybraných odrůd bude naroubováno na podnože a nabídnuto k prodeji. Předprodej na webu www.visitralsko.cz začíná právě nyní.

Co je stará odrůda?

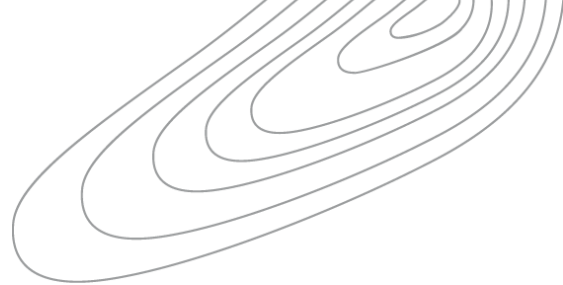
Za **staré odrůdy** jsou považovány ty, jejichž vznik, a hlavně rozšiřování spadá do období před druhou světovou válkou. Po roce 1945 nastal rozmach cílevědomého šlechtění, které vyprodukovalo současné obvyklé druhy ovoce. **Regionální odrůdy** jsou často velmi specifické ovocné odrůdy, které byly kdysi rozšířeny v rámci malé oblasti, ale svého času měly značný lokální význam. Právě v bývalých Sudetech se dodnes nachází množství starých stromů, které často neumíme odrůdově zařadit. Každá taková polozapomenutá odrůda je svým způsobem originál, má svou specifickou chuť, vůni i vzhled.

Kde se vzaly jabloně v Ralsku?

Oblast geoparku Ralsko byla kdysi prosperující krajinou s množstvím malebných soběstačných vesniček roztroušených mezi lesy a poli. V průběhu 20. století byl ale tento historický ráz kulturní krajiny hrubě narušen pobytém tří armád – německé (1938-45), československé lidové (1947-1968) a sovětské (1968-1991). V důsledku čehož byla nejen z prostoru zcela odsunuta většina civilního obyvatelstva (českého i německého), ale z povrchu zemského zcela **zmizelo přes 20 osad**. Bývalé chalupy, statky, domovy, kostely – to vše posloužilo vojákům jako cvičné cíle, zůstala jen holá krajina a nové stavby sloužící vojenským účelům, včetně odpaliště raket s jadernou hlavicí. Po odchodu sovětské armády začala probíhat sanace zdevastovaných částí krajiny od munice, chemických látek a nepotřebných budov. Vlādu nad prostorem postupně získala zpět příroda a mizí i poslední stopy bývalých vesnic. Jejich svědci však stále zůstávají na svém místě – staré jabloně.

Rozmanité využití

Ovocné stromy a jabloně zvlášt' bývaly chloubou každého hospodáře. Pod košatými stromy se sušilo seno, pásli dobytek nebo dokonce pěstovaly plodiny. Jabloně poskytovaly v létě cenný stín a po celý rok domov ptákům, motýlům, včelám a jinému hmyzu. Staří hospodáři přesně věděli, která jablka sníst hned a která naopak vyskládat do lísky a uložit do sklepa na zimu. Mimochodem, dříve se jablka nechávala dozrát a jedla se měkká, protože lidé měli často špatný chrup. V dobách minulých jablka hrála také mnohem větší roli v kuchyni a jejich využití bylo mnohem rozmanitější než dnes. Naši předkové jablka sušili, moštovali, kvasili, nebo z nich vařili a pekli. A každá odrůda se nejlépe hodila na něco jiného.

***Objevte kouzlo starých odrůd jablek
a zachraňte tak kousek kulturního dědictví.***

Proč si pořídit jablko?

Předně zachráníte **kousek kulturního dědictví** po našich předcích, kteří zde žili před námi. Staré odrůdy v sobě mají kromě rozmanitosti a potenciálu ke zpestření genofondu také neopomenutelnou historickou hodnotu. Dále získáte **jablko s plody výrazné chuti a vůně** a často i unikátního vzhledu. Moderní odrůdy, které jsou běžně v obchodech jsou oproti nim fádny – vyšlechtěné tak, aby byly na první pohled krásné s pevnou a neporušenou slupkou, a přitom se daly dobře skladovat a vydržely transport, není divu, že mnohdy postrádají to hlavní: jedinečnou chuť. Další podstatnou předností zachráněných odrůd je jejich značná **odolnost**. Jabloně, ze kterých pochází rouby, přežily v Geoparku Ralsko bezmála 80 let bez jakékoli péče, vystaveny rozmarům počasí, drsným podmínkám, chorobám a škůdcům, o třech armádách nemluvě.

Jak získat jablko vzpomínek?

Zahradník a odborný spolupracovník Geoparku Ralsko Vlastimil Kocourek na území geoparku zmapoval výskyt stovky historických jablek. Následně vybral a popsal 10 odrůd, ze kterých odebral rouby, které budou naroubovány na podnože. Přehled nabízených odrůd jablek lze najít na e-shopu na **webu www.visitralsko.com** Tam lze jabloně zakoupit již nyní formou certifikátu. Naroubované stromky pak budou k osobnímu odběru v říjnu 2019 v kanceláři Geoparku Ralsko v Mimoně, všichni majitelé certifikátů budou k odběru vyzváni osobně. V roce 2019 nabídne Geopark Ralsko zájemcům limitovanou edici padesáti stromků, cena jedné naroubované jabloně je 300 Kč. V rámci projektu Jablka vzpomínek proběhne v říjnu i ochutnávka jablek a následně seminář s pomologem.

JABLKA VZPOMÍNEK

18.10. **Ochutnávka jablek**, kancelář Geoparku Ralsko v Mimoně

19.10. **Seminář s pomologem Vlastimilem Kocourkem**, kancelář Geoparku Ralsko v Mimoně

Kontakt pro média:

Pavla Růžičková

Email: pavla.ruzickova@geoparkralsko.cz

Tel.: 604870112

Web: www.visitralsko.com

